

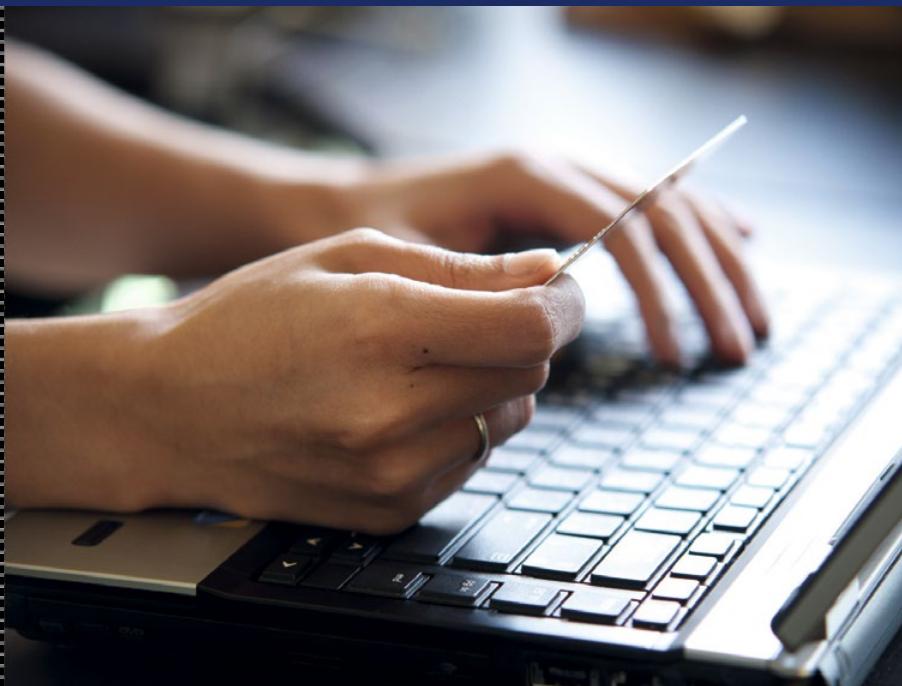
biblioteka
računovodstvo

Vlado BRKANIĆ i Tamara CIRKVENI

RRiF-ov računski plan za poduzetnike

XXVII. izdanje

Zagreb, 2024.

RRiF

RRiF-ov POREZNI PRIRUČNIK 2024.

Pročišćeni tekstovi poreznih zakona i pravilnika
(u dvije knjige)

Opseg I. i II. knjige oko 1.100 stranica

RRiF je pripremio izbor građe za porezni priručnik 2024. u kojemu su najvažniji porezni propisi koji se najčešće pojavljuju u praksi. Također se daje i Zakon o doprinosima koji je bitan kod obračuna plaća i drugih dohodaka. Priručnik se sastoji od dvije knjige, a sadržavaju pročišćene tekstove zakona i pripadajućih pravilnika nakon izmjena i dopuna koje su nastale krajem 2023. godine.

Priručnik preporučujemo svima koji se bave obračunom PDV-a, obračunom plaća i drugih primitaka, porezom na dobitak (glede porezno priznatih odnosno nepriznatih troškova), porezom po odbitku te postupcima kod poreznih sporova koje uređuju Opći porezni zakon i pripadajući pravilnik. Izravnu primjenu poreznih propisa najčešće temeljimo na jezičnoj metodi prema kojoj polazimo od značenja i razumijevanja pojedinih riječi ili skupova riječi kako bismo objasnili smisao porezne norme. Osim toga, tekstove poreznih propisa korisno je imati u slučaju naknadnih nadzora kako bismo mogli usporediti jesu li određene porezne obveze bile dobro utvrđene odnosno je li porezni nadzor ispravno primjenio u ono vrijeme važeća porezna određenja.

BIBLIOTEKA RAČUNOVODSTVO

RRiF-ov RAČUNSKI PLAN ZA PODUZETNIKE

XXVII. izdanje 2024.

Sastavili:

dr. sc. Vlado BRKANIĆ, prof. struč. stud., ovl. rač. i ovl. rev.
urednik časopisa RAČUNOVODSTVO, REVIZIJA I FINANCIJE
i profesor na Veleučilištu RRiF

dr. sc. Tamara CIRKVENI, prof. struč. stud. i ovl. rač.
profesorica na Veleučilištu RRiF,
glavna urednica i savjetnica u časopisu RAČUNOVODSTVO, REVIZIJA I FINANCIJE
te članica Odbora za standarde finansijskog izvješćivanja RH

ZAGREB, SIJEČANJ 2024.

Copyright © 2024.

Nakladnik:

RRiF-plus, d.o.o. za nakladništvo i poslovne usluge

10 000 Zagreb, Vlaška 68, HRVATSKA

Telefon: 46 99 760 – pretplata i prodaja izdanja

Telefaks: 01/46 99 766

e-pošta: rrif@rrif.hr

rrif.hr

Za nakladnika direktorica:

dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. struč. stud. i ovl. rač.

Glavna urednica:

dr. sc. Tamara CIRKVENI, prof. struč. stud. i ovl. rač.

Biblioteka:

RAČUNOVODSTVO

UDK 657.2 (035)

ISBN 978-953-272-209-3

Ovaj je Računski plan sastavljen na osnovi Zakona o računovodstvu (Nar. nov., br. 78/15. – 82/23.), Hrvatskih standarda finansijskog izvještavanja (Nar. nov., br. 86/15. – 150/22.) i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (Uredba Europske komisije br. 1126/2008. i izmjene i dopune te Uredbe nalaze se na: <http://eurlex.europa.eu>), Općeg poreznog zakona (Nar. nov., br. 115/16. – 114/22.), Zakona o porezu na dobit (Nar. nov., br. 177/04. – 114/23.), Zakona o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 115/16. – 114/23.), Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 73/13. – 114/23.), Zakona o trgovackim društvima (Nar. nov., br. 111/93. – 130/23.), Zakona o uvođenju eura kao službe valute u RH (Nar. nov., br. 57/22. i 88/22.), Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja (Nar. nov., br. 95/16. i 144/20.) i drugih propisa koji uređuju gospodarski sustav Republike Hrvatske.

Nedopušteno je pretiskavati, umnožavati, oponašati i reproducirati ovaj RRiF-ov računski plan. Autorska su prava zaštićena.

Računalna priprema i tisk:

EDiT d.o.o.

Zagreb, Trumbićeva 12

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu

Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

pod brojem 001211212

Predgovor XXVII. izdanju 2024. godine

Novo XXVII. izdanje RRiF-ova računskog plana za poduzetnike obuhvaća dopune koje su proizile iz novih izmjena poreznih propisa u području dohotka, dobitka i ostalih propisa koji se primjenjuju od 1. siječnja 2024. godine. Riječ je o povećanju neoporezivih isplata radnicima i ostalim neoporezivim isplatama u 2024. godini te o drugim usklađenjima i ažuriranjima analitičkih računa (konta). U svakom novom izdanju unosimo nove analitičke račune kako bismo obuhvatili one poslovne događaje koji odgovaraju prirodi osnovnoga (sintetičkog) računa (konta), a koji prethodno nisu bili predviđeni. Naime, potrebe prakse se mijenjaju, a s druge strane dolaze i novi poslovni događaji koje prethodno nismo imali ili smo ih drukčije razumjeli. Kod otvaranja analitičkih računa namjera nam je ponajprije da se pokaže pripadnost poslovnog događaja osnovnom računu kako bi čitatelji imali manje dvojbe kod knjiženja knjigovodstvenih poslovnih isprava. Nadamo se da smo u tome uspjeli, što uvijek nije lako odrediti.

U Hrvatskoj nije propisan računski plan, nego je ostavljena sloboda u njegovu oblikovanju. Ako polazimo od toga što sadržavaju finansijski izvještaji, a to se mora uzeti u obzir, tada je potrebno predvidjeti račune (konta) za osiguranje podataka za te izvještaje. S kojih će se računa preuzimati podatci kod sastavljanja finansijskih izvještaja, ovisi o tome jesu li na njima evidentirane neke vrijednosti i jesu li nastale takve poslovne promjene koje su zahtijevale uporabu pojedinog računa. U tom su smislu otvoreni i analitički računi koji su u funkciji sadržaja i naziva pojedine pozicije u finansijskim izvještajima. Na tim su načelima zastupljena konta u našem računskom planu za poduzetnike, bez obzira na to što se temelje na tradicionalnom rasporedu računa u 10 razreda.

Ovaj izvorni RRiF-ov računski (kontni) plan namijenjen je pravnim osobama – poduzetnicima u trgovačkim društvima (d.o.o., j.d.o.o., d.d., k.d. i j.t.d.) svih djelatnosti jer je primijenjeno načelo univerzalnosti računa, tj. mogu ga primijeniti trgovčka, uslužna i proizvodna društva. Zadruge i privatne profitne ustanove također mogu voditi računovodstvo prema ovom poduzetničkom računskom planu i koristiti one račune koji se pojavljuju u njihovu poslovanju. Podružnice inozemnih osnivača i poslovne jedinice ne-rezidenata vode računovodstvo kao i trgovčka društva u RH. RRiF-ov Računski plan namijenjen je i fizičkim osobama (obrtnicima, javnim bilježnicima, odvjetnicima i dr.) koji umjesto poreza na dohodak plaćaju porez na dobitak. RRiF-ovim računskim planom koriste se i u obrazovnom sustavu na ekonomskim fakultetima, veleučilištima koji izvode nastavu iz osnova računovodstva te u ekonomskim školama i obrazovnim ustanovama koje pri izvođenju nastave i vježbi za studente ovoga nastavnog programa ili programa sličnog naziva obrađuju knjigovodstvo.

Naš je računski plan prema dostupnim informacijama najprihvaćeniji u praksi i u obrazovnom sustavu zato što najbolje obuhvaća evidentiranje stvarnih poslovnih događaja koji se bilježe u glavnoj knjizi, a na kraju izvještajnog razdoblja prenose u Bilancu i Račun dobitka i gubitka te u druge finansijske i porezne izvještaje. Prihvaćenost ovoga

(kao jednog od mogućih oblika) računskog plana za poduzetnike koji vode svoje poslovne knjige prema načelu dvostavnog knjigovodstva stavila je pred autore dodatne zahtjeve i odgovornost u pripremi ovoga dopunjeno izdanja u 2024. godini. Nadamo se da smo u tome uspjeli. Na kraju ovog izdanja daje se pročišćeni tekst Zakona o računovodstvu te izvadak iz Općega poreznog zakona (odredbe u vezi s vođenjem poslovnih knjiga) i Zakona o porezu na dobit (odredbe o graničnim vrijednostima opreme koja se može razvrstati u sitni inventar i porezno dopuštene amortizacijske stope).

Svim korisnicima i čitateljima autori zahvaljuju što ste odabrali naš računski plan te za možebitne primjedbe i prijedloge koji mogu unaprijediti sljedeće izdanje. Uz srdačne pozdrave, želimo Vam sve najbolje.

Autori

Zagreb, siječanj 2024. godine

**RRiF-ov računski plan je priručnik koji
se najviše koristi u praksi!**

**Zašto? Zato što najbolje obuhvaća račune (konta) na
kojima se iskazuju poslovne promjene i dosljedno
prati pojedine pozicije u finansijskim izvještajima!**

SADRŽAJ

RAZRED 0 – Potraživanja za upisani kapital i dugotrajna imovina.....	7
RAZRED 1 – Novac, kratkotrajna finansijska imovina, kratkotrajna potraživanja, troškovi i prihod budućeg razdoblja	26
RAZRED 2 – Kratkoročne i dugoročne obveze, dugoročna rezerviranja, odgodeno plaćanje i prihodi budućeg razdoblja	43
RAZRED 3 – Zalihe sirovina i materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara	64
RAZRED 4 – Troškovi prema vrstama, finansijski i ostali rashodi.....	68
RAZRED 5 – Mjesta i nositelji troškova.....	93
RAZRED 6 – Proizvodnja, biološka imovina, gotovi proizvodi, roba i dugotrajna imovina namijenjena prodaji.....	96
RAZRED 7 – Pokriće rashoda i prihodi razdoblja	102
RAZRED 8 – Finansijski rezultat poslovanja	115
RAZRED 9 – Kapital i pričuve te izvanbilančni zapisi.....	118
ZAKON O RAČUNOVODSTVU (pročišćeni tekst).....	127
OPĆI POREZNI ZAKON (izvadak – pročišćeni tekst).....	177
ZAKON O POREZU NA DOBIT (izvadak – pročišćeni tekst)	181

NAPUTAK ZA PRIMJENU

Ovaj je računski plan utemeljen na Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja te sadržava osnovne (sintetičke – troznamenkaste brojčane oznake) račune (konta), a unutar osnovnog računa predloženi su analitički koji prema prirodi osnovnog računa mogu obuhvatiti nastali odgovarajući poslovni događaj.

Računi (konta) se otvaraju prema početnom stanju i prema nastanku poslovnog događaja, tj. kad se za neku poslovnu promjenu pokaže potreba njezina bilježenja. Redoslijed otvaranja računa, odnosno brojčana oznaka analitičkih računa, trebala bi biti od niže prema višoj brojčanoj oznaci. Nije uputno upisivati „na preskok“ brojčanu oznaku.

Svako novo izdanje RRiF-ova računskog plana za poduzetnike sadržava neke dopune analitičkih računa jer se za njima pokazala potreba u praksi. Drugi razlog može biti promjena u računovodstvenim propisima (standardima), u poreznim propisima ili nekim drugim propisima.

Ako neki račun (konto) ima dulji naziv radi lakšeg prepoznavanja ili značenja, za vlastite potrebe možete ga svesti na manji broj riječi.

OBVEZNICI VOĐENJA PODUZETNIČKOGA DVOSTAVNOG KNJIGOVODSTVA

Ovaj računski plan mogu primjenjivati svi poduzetnici bez obzira na veličinu i bez obzira na to primjenjuju li Hrvatske standarde financijskog izvješćivanja ili Međunarodne standarde financijskog izvješćivanja, odnosno MRS-ove.

Poduzetničko – dvostavno knjigovodstvo obvezno vode poduzetnici iz čl. 4. Zakona o računovodstvu. To su trgovačka društva i druge pravne i fizičke osobe koje su osnovane s ciljem ostvarivanja dobitka (zadruge, privatne ustanove, obrtnici dobitaši i dr.). Banke, osiguravajuća društva i investicijski fondovi, lizinška društva, neprofitne organizacije i proračunski korisnici imaju posebno propisane računske planove.

Dvostavno knjigovodstvo moraju voditi i obrtnici kad ispune kriterij iz čl. 2. st. 4. Zakona o porezu na dobit odnosno ako u prethodnom poreznom razdoblju ostvare ukupni primitak veći od 1.000.000,00 eura.

Ispunjnjem navedenog uvjeta u tekućoj poslovnoj godini, od sljedeće godine obrtnik dohodaš mora prijeći u sustav poreza na dobitak u kojemu se primjenjuje računovodstveno načelo nastanka događaja (a ne načelo blagajne), ima obvezu primjene HSFI-ja te vodi knjigovodstvo i sastavlja godišnje financijske izvještaje prema ovom računskom planu. Ako ne ostvaruje prihode veće od 1.000.000,00 eura, osnovicu poreza na dobitak može utvrditi prema novčanom načelu, uz uvjet da je obveznik PDV-a koji primjenjuje postupak oporezivanja prema naplaćenim naknadama u skladu s propisima o oporezivanju PDV-om. Ako se prijavi Poreznoj upravi da je odlučio prijeći na plaćanje poreza na dobitak, obrtnik i tada mora voditi dvostavno knjigovodstvo.